

TANTÁRGYI TEMATIKA
BTMMN607 Mondattan ea.

<p>Tantárgy neve: Nyelvi szintek</p>	<p>Tantárgy Neptun kódja(i): BTMMN606, BTMMN607, BTMMN613, BTOMA9N04, BTOSVM4N07 (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)</p> <p>Tantárgyfelelős intézet: ME BTK Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet</p> <p>Tantárgyelem: K (K: kötelező, KV: kötelezően választható, SZV: szabadon választható)</p>
<p>Tárgyfelelős (név, beosztás): Illésné Kovács Mária egyetemi docens</p>	
<p>Közreműködő oktató(k): Illésné Kovács Mária egyetemi docens</p>	
<p>Tantárgyi egység: Mondattan ea.</p>	
<p>Tantárgyi egység Neptun kódja: BTMMN607 (E Neptun kód a nappali képzésre vonatkozik. A levelező képzés Neptun kódjában a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)</p>	
<p>Javasolt félév: 2^Ő (A szak keresztféléves meghirdetésben nem indul, így páratlan számú félév tárgyait csak ősszel, páros számúit csak tavasszal lehet felvenni.)</p>	<p>Előfeltétel: nincs (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)</p>
<p>Óraszám/hét: BTMMN606, BTMMN607: 2 előadás, 2 konzultáció, BTMMN613: 2 szeminárium, 2 konzultáció, BTOMA9N04, BTOSVM4N07: 2 előadás (A nappali képzés heti óraszámja 14 héten át. A levelező képzések féléves óraszámja a következő: heti 1 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszámja 5, heti 2 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszámja 10 stb.)</p>	<p>Számonkérés módja (a/gy/k/b): BTMMN606, BTMMN607, BTOMA9N04, BTOSVM4N07: kollokvium, BTMMN613: gyakorlati jegy (A teljesítés követelményeit lásd alább a <i>Félévközi számonkérés módja és értékelése</i> pontnál.)</p>
<p>Kreditpont: BTOMA9N04, BTOSVM4N07: 3, BTMMN606, BTMMN607, BTMMN613: 4</p>	<p>Tagozat: nappali (A tantárgy és a tantárgyi egység adatai és követelményei azonosak a levelező tagozaton is, egyedül a Neptun kód különbözik.)</p>
<p>Tantárgyi egység feladata és célja (röviden összefoglalva): A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókkal a strukturális, a transzformációs generatív és a funkcionális kognitív mondatleírás elméleti alapjait és módszertanát.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> A különböző mondatleírások elméletének és módszertanának elsajátítása. <i>képesség:</i> A mondattani ismeretek értő alkalmazása, átadása, az új kutatási eredmények önálló elsajátítása <i>attitűd:</i> Igény a folyamatos ismeretbővítésre, törekvés a megalapozott grammatikai tudás elsajátítására. <i>autonómia és felelősség:</i> Megalapozott, széleskörű ismeretek és látásmód megszerzése és átadása.</p>	
<p>Tantárgyi egység tematikus leírása 14 heti bontásban: 1. A strukturális és a transzformációs generatív mondatleírás elméleti alapjai és módszertana 2. A funkcionális kognitív mondatleírás elméleti alapjai 3. A mondattan általános kérdései 4. A mondatfajták 5. Funkcionális-szemantikai kategóriák a mondatban 6-7. A mondatrészek</p>	

8. Az egyszerű mondat típusai
9. Az összetett mondatok típusai
10. Az alárendelő összetett mondatok
11. A mellérendelő összetett mondatok
12. Az egyszerű és az összetett mondatok határsávja
- 13-14. A többszörösen összetett mondatok

Félévközi számonkérés módja és értékelése (prezentáció, zárthelyi dolgozat, szemináriumi dolgozat beadása stb.):

A félévközi számonkérés módját és értékelését a félév kezdetekor a tantárgyi egység oktatója határozza meg.

Gyakorlati jegy/kollokvium teljesítésének módja és értékelése (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok stb.): KSZ

A kód jelentése:

A = a tantárgy aláírással zárul, amelyben kétfokozatú az értékelés (nem megfelelt, megfelelt). A hallgató legfeljebb az óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás nem szerezhető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támogatott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen.

K = a tantárgy kollokviummal zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). Az előadások óraszámának legalább 60%-án kötelező a hallgató részvétele, amit jelenléti ívre vezetett aláírásával igazol. Az ennél többet mulasztó hallgató nem kaphat aláírást és nem vizsgázhat. Az előadáshoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), legfeljebb akkora számban, mint a tantárgyi egység kreditpontszáma.

Amennyiben az előadáshoz zárthelyi dolgozat(ok) társul(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetésekor a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a kollokviumon is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

SZ = a tantárgy gyakorlati jeggyel zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). A hallgató legfeljebb a szemináriumi óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás és a gyakorlati jegy nem szerezhető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támogatott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen. A szemináriumhoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetésekor a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a beadott szemináriumi dolgozatában is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

KSZ = a tantárgy kollokviummal és gyakorlati jeggyel záruló tantárgyi egysége(ke)t egyaránt tartalmaz. Az előbbiekre a K, az utóbbiakra az SZ kódnak megfelelő értékelés vonatkozik.

Kötelező irodalom a tantárgyi egység egészéhez vagy 14 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

Keszler Borbála (szerk.) 2000. *Magyar grammatika*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.

Imrényi András – Kugler Nóra 2017. *Mondattan* In Imrényi András – Kugler Nóra – Ladányi Mária – Markó Alexandra – Tátrai Szilárd – Tolcsvai Nagy Gábor (szerk.) *Nyelvtan*. Budapest: Osiris Kiadó. 663-895.

É. Kiss Katalin 1998. *Mondattan* In É. Kiss Katalin – Kiefer Ferenc – Siptár Péter: *Új magyar nyelvtan*. Budapest: Osiris Kiadó. 1-184.

É. Kiss Katalin 2002. *The syntax of Hungarian* Cambridge: Cambridge University Press

Ajánlott irodalom a tantárgyi egység egészéhez vagy 14 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

Kiefer Ferenc (szerk.) 1992. *Strukturális magyar nyelvtan I. Mondattan* Budapest: Osiris Kiadó.

É. Kiss Katalin 2006. *Mondattan* In Kiefer Ferenc (szerk.): *Magyar nyelv* Budapest: Akadémiai Kiadó. 110-147.

Givón, Talmy 2001. *Syntax. An introduction*. Volume II. Revised edition. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins